

๑๗๐๘๖๐๓ ศักดิ์มงานดุทตระกูล ผู้จัดทำ ห้องน้ำด้วยหิน
รับที่ ๑๗๖
วันที่ ๑๐.๔.๖๖

ค่าใช้จ่ายจังหวัดชลบุรี	๒๖๗๗
เดือนที่	๑๐.๔.๒๕๖๖
จำนวน	๑๐,๐๐๐
เวลา	

ที่ มท ๑๒๑๑.๓/ว ๑๐๔๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สช ๑๔๑๔/๒๓๙
ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่าสถานการณ์โรคติดต่อนำโดยยุงลายในปี ๒๕๖๕ ข้อมูลวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ พบร้า มีผู้ป่วยไข้เลือดออก จำนวน ๔๕,๔๔๔ ราย ผู้ป่วยโรคไข้ปอดข้อยุงลาย จำนวน ๑,๓๗๐ ราย และผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จำนวน ๖๖ ราย และมีแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๖ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดโรคติดต่อนำโดยยุงลาย กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดติดตามสถานการณ์ จัดการรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในหน่วยงานราชการทุกส่วนราชการ อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และมอบหมาย นายอำเภอสนับสนุนและติดตามการดำเนินมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่ระบาดและพื้นที่เสี่ยงโรคไข้เลือดออก โดยพิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโรคไข้เลือดออก และให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำประชาชนจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในที่สาธารณะ รวมทั้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือสนับสนุนทรัพยากรในการควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ และสนับสนุนยาหากันยุง สเปรย์ไล่ยุง และสเปรย์กำจัดยุงให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยงตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๔๒๔๙

จ.ส.พ.ร.

ก.พ.ส.พ.ร. จ.ส.พ.ร.
หน้าที่ ๑๙๐
วันที่ ๓ ก.พ. ๖๖

ที่ สช ๐๔๑๑.๔/ จช ๒๖

กระทรวงสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุขสั่งกำหนดมาตรฐานสุขาภิบาล
วันที่ ๓ ก.พ. ๒๕๖๖
เลขที่ ๑๖๙๔

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนานท์ จังหวัดดูนทบุรี ๑๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประเมินความเสี่ยงการระบาดโรคติดต่อนำโดยยุงลาย พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. แนวทางการดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย ระหว่าง กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย โดยมีเป้าหมายให้ทุกพื้นที่ปลอดภัยน้ำยุงลาย นั้น

เนื่องจากสถานการณ์โรคติดต่อนำโดยยุงลายในปี ๒๕๖๕ พบรู้ป่วยเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูล ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โรคไข้เลือดออกมีรายงานผู้ป่วยสะสม ๔๕,๑๔๕ ราย โรคไข้ป่าดูอยุ่ลายมีรายงานผู้ป่วยสะสม ๑,๓๗๐ ราย และโรคติดเชื้อไวรัสซิกามีรายงานผู้ป่วยสะสม ๖๖ ราย และมีแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๖ กระทรวงสาธารณสุข จึงขอส่งแนวทาง การดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ ไปยังหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายดำเนินการตามแนวทาง ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

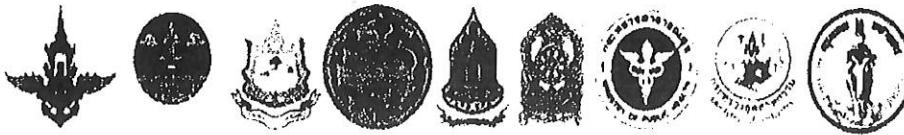
(นายณรงค์ สายวงศ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
ปฏิบัติราชการแทน บังคับการกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

กองโรคติดต่อนำโดยแมลง

โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๓๑๐๔

โทรสาร ๐ ๒๕๘๑ ๔๔๓๓

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย

ระหว่าง

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และ กรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้น เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔/ระหว่างผู้แทนจาก ๘ หน่วยงาน คือ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และ กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ทั้งเก้าหน่วยงาน” มีเจตนาที่จะส่งเสริมสนับสนุน พัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย โดยคำนึงถึงดักภัยภาค บนบทบาทน้ำหน้าที่ และบริบทของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ข้อ ๑. ทั้งเก้าหน่วยงานตกลงร่วมมือดำเนินการ

- ๑.๑ เฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อมและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในพื้นที่ ๗ ๙ ได้แก่ โรงเรียน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน และสถานที่ราชการ อุบัติสูม เช่น แหล่งต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ทุกพื้นที่ปลอดถูกน้ำยุงลาย
- ๑.๒ สื่อสารประชาสัมพันธ์ วิธีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายในหลากหลายช่องทางให้สอดคล้อง กับความต้องการเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายอย่างต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการและร่วมรณรงค์ ในวันไข้เลือดออกอาเซียน (ASEAN Dengue Day) ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ มิถุนายนของทุกปี
- ๑.๔ แลกเปลี่ยนและบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
- ๑.๕ มีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ภายใต้โครงการจิตอาสาฯ เรากำความด้วยหัวใจ

ข้อ ๒. ความร่วมมือดังกล่าวเป็นความร่วมมือในด้านทรัพยากร วิชาการ และการบริหารจัดการ

ข้อ ๓. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้เพื่อความเหมาะสม หากได้รับความเห็นชอบ จากทั้งเก้าหน่วยงาน

ข้อ ๔. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จะมีผลบังคับใช้จนถึงที่สุดที่สิ้นเดือนกันยายนเป็นระยะเวลา๕ปี (๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ถึง ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๗)
เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้นเก้าฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งเก้าหน่วยงานพิจารณาข้อความโดยละเอียดแล้ว
เห็นว่าตรงตามเจตนาณ์ทุกประการ จึงได้ลงนามไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและต่างฝ่ายดังต่อไปนี้

ลงชื่อ พลเอก

(วิชัย แซงหาด)

รองปลัดกระทรวงกลาโหม

ลงชื่อ

นายวีศักดิ์ วนิชย์เจริญ

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ลงชื่อ

(นายสุพจน์ ไตรวิจักษณ์กุล)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ

(นายสุรชัย ทองแม้ม)

ที่ปรึกษาระบบทหารฉาดใหญ่

ลงชื่อ

(นางศศิธร สุวรรณเมธี)

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ลงชื่อ

(นางปัทมา วีรวานิช)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ลงชื่อ

(นายสุขุม กาญจนพิมาย)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ลงชื่อ

(นายอภิสิทธิ์ โชคกิจเสถียร)

รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

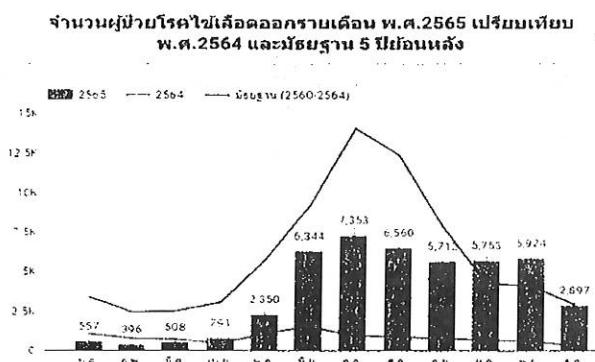
ลงชื่อ

(นายชวินทร์ ศรีนิศา)

ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
กรุงเทพมหานคร

ประเมินความเสี่ยงการระบาดโรคติดต่อน้ำโดยยุงลาย พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. โรคไข้เลือดออก (๑)

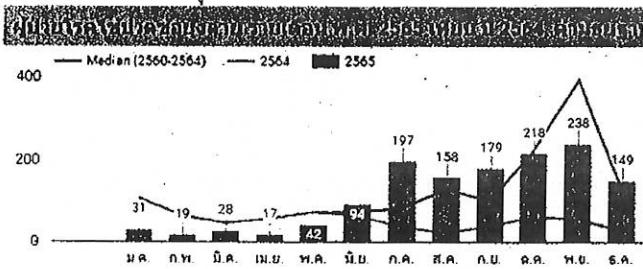

ประเทศไทย จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรกได้แก่ แม่ย่องสอน ตาก ชลบุรี เชียงใหม่ และ กรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

มีรายงานผู้เสียชีวิตยืนยันสะสม ๓๑ ราย จาก ๒๑ จังหวัด อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๗ เป็นเด็กอายุน้อยกว่า ๑๕ ปี ๙ ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๕) ผู้ใหญ่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๒๓ ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๙) ปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ได้แก่ ภาวะอ้วน โรคประจำตัวเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคตับ โรคไต ติดสุราเรื้อรัง และภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง) การไม่รับการรักษาที่โรงพยาบาลช้า และได้รับยาในกลุ่ม NSAIDs เช่น ยาชุด ไอบูฟอร์เพน เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่ามีโอกาสระบาดเกิดการระบาดใหญ่ โดยจะมีผู้ป่วยลดลงทั้งปีประมาณ 93,394 ราย และหากไม่สามารถดำเนินการมาตรการควบคุมโรคได้ตามมาตรฐาน อาจพบผู้ป่วยสูงถึง 140,091 ราย และมีโอกาสพบผู้ป่วยเสียชีวิตเพิ่มขึ้น ผู้ป่วยที่เป็นผู้ใหญ่ (อายุ ๓๕ ปีขึ้นไป) มีโอกาสเสียชีวิตมากขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง รวมทั้งผู้ใหญ่มักไปรักษาที่คลินิกและช้อปาร์ทีรับประทานเอง และไปรักษาที่โรงพยาบาลช้า ทำให้มีอาการรุนแรงและรักษายาก

๒. โรคไข้ปอดข้อยุงลาย (๑)

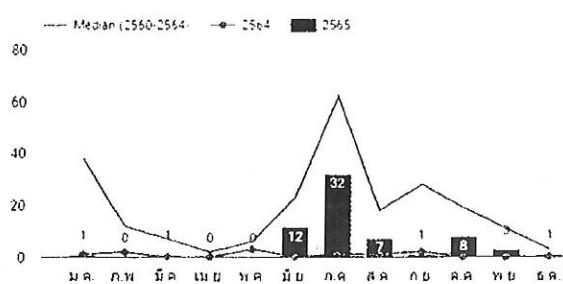
๒๕๖๕ ได้รับรายงานผู้ป่วยสะสม ๑,๓๗๐ ราย อัตราป่วย ๒.๐๗ ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วยสะสมลดลงทั้งปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ๒ เท่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นวัยผู้ใหญ่ อายุ ๒๕ – ๔๕ ปี ประกอบอาชีพ รับจ้างและเกษตรกร รายงานพบผู้ป่วยโรคไข้ปอดข้อยุงลายใน ๔๕ จังหวัด ของทุกภาคในประเทศไทย จังหวัดที่พบผู้ป่วยสูงสุด ๑๐ อันดับแรก ได้แก่ กฤษดาธุรกิจ กรุงเทพมหานคร ชัยภูมิ หนองคาย จันทบุรี มุกดาหาร กาญจนบุรี สุรินทร์ ชลบุรี และสุโขทัย ตามลำดับ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่าอาจมีการระบาดของโรคไข้ปอดข้อยุงลายต่อเนื่อง โดยเฉพาะใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และอาจมีการแพร่กระจายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบรู้ป่วยสะสม ๔๕,๑๔๕ ราย อัตราป่วย ๖๖.๘๗ ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปีที่ผ่านมา ๔.๕ เท่า โดยมีแนวโน้มผู้ป่วยเริ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา และยังมีจำนวนผู้ป่วยสูงอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มสูงกว่ามาระยะฐานย้อนหลัง ๕ ปี ตั้งแต่เดือนตุลาคม ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยเรียนและผู้ใหญ่ ต่อนั้น ในกลุ่มอายุ ๕-๑๔ ปี ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๐ - ๔ ปี ตามลำดับ โดยมีผู้ป่วยกระจายทุกจังหวัดใน

๓. โรคติดเชื้อไวรัสซิค้า ^(๑)

ผู้ติดเชื้อไวรัสซิค้า รายเดือน พ.ศ. 2565 เทียบปี 2564, ค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง

ภาคนี้ ได้แก่ อุตรดิตถ์ เชียงราย กรุงเทพมหานคร น่าน ลำปาง พิจิตร ปทุมธานี สมุทรสาคร พิษณุโลก และ พระนครศรีอยุธยา

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่าจะมีโอกาสที่จะพบผู้ป่วยได้ เมื่อจากโรคติดเชื้อไวรัสซิค้าเพิ่งเริ่มมีการระบาดรุนแรงในประเทศไทยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันต่อโรค โดยกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ คือ หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่อาจตั้งครรภ์ ซึ่งหากติดเชื้อไวรัสซิค้าอาจพบภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ความพิการทางสมองและระบบประสาท และความผิดปกติทางด้านพัฒนาการในภายหลัง

๔. การสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ต่าง ๆ ^(๒)

จากการดำเนินการสุ่มสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสถานที่สำคัญ (๗ ร.) ได้แก่ โรงเรือน (บ้าน) โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม โรงงาน และสถานที่ราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า สถานที่สำคัญทุกสถานที่มีการสำรวจพบลูกน้ำยุงลาย โดยสถานที่ที่สำรวจพบมากที่สุด ได้แก่ โรงพยาบาล โรงงาน สถานที่ราชการ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล และโรงเรือน (บ้าน) ตามลำดับ โดยประชาชนที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่สำคัญ ได้แก่ ภาชนะที่ไม่ใช้ประโยชน์ ยางรถynต์เก่า งานรองกระถาง ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ กากใบพืช และอ่างบัว/ไม้น้ำ (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ การสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕

สถานที่	จำนวนที่สำรวจ (แห่ง)	จำนวนที่พบ ลูกน้ำยุง (แห่ง)	ร้อยละสถานที่พบลูกน้ำยุง	ภาชนะที่พบลูกน้ำยุงมากที่สุด (Key container)
โรงเรือน (บ้าน)	๙๕,๔๕๖	๓๓,๐๖๔	๓๓.๗	ภาชนะที่ไม่ใช้ ยางรถynต์เก่า กากใบพืช
โรงแรม (วัด)	๘๒๑	๓๔๙	๔๗.๕	ภาชนะที่ไม่ใช้ ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น งานรองกระถาง
โรงเรียน	๑,๐๓๐	๓๖๙	๓๕.๙	ภาชนะที่ไม่ใช้ ยางรถynต์เก่า ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น
โรงพยาบาล	๑,๐๐๕	๑๖๐	๑๕.๙	ยางรถynต์เก่า ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ภาชนะที่ไม่ใช้
โรงงาน	๓๗๖	๑๖๘	๔๔.๗	ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ภาชนะที่ไม่ใช้ ภาชนะน้ำใช้
โรงแรม	๓๐๔	๑๐๐	๓๒.๙	ภาชนะที่ไม่ใช้ อ่างบัว/ไม้น้ำ ภาชนะน้ำใช้

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสซิค้า ทั้งหมด ๖๖ ราย อัตราป่วย ๐.๓๐ ต่อประชากรแสนคน จำแนกเป็นผู้ป่วยทั่วไป ๔๕ ราย หญิงตั้งครรภ์ ๒๐ ราย และหารกศรีษะเล็ก ๑ ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในกลุ่มอายุ ๒๕ – ๓๔ ปี รองลงมาคือ อายุ ๑๕ - ๒๔ ปี และอายุ ๕๕ - ๖๔ ปี ตามลำดับ มีรายงานผู้ป่วยใน ๑๐ จังหวัดของภาคกลางและภาคเหนือ ได้แก่ อุตรดิตถ์ เชียงราย กรุงเทพมหานคร น่าน ลำปาง พิจิตร ปทุมธานี สมุทรสาคร พิษณุโลก และ พระนครศรีอยุธยา

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่าจะมีโอกาสที่จะพบผู้ป่วยได้ เมื่อจากโรคติดเชื้อไวรัสซิค้าเพิ่งเริ่มมีการระบาดรุนแรงในประเทศไทยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันต่อโรค โดยกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ คือ หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่อาจตั้งครรภ์ ซึ่งหากติดเชื้อไวรัสซิค้าอาจพบภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ความพิการทางสมองและระบบประสาท และความผิดปกติทางด้านพัฒนาการในภายหลัง

สถานที่	จำนวนที่สำรวจ (แห่ง)	จำนวนที่พบลูกน้ำยุง (แห่ง)	ร้อยละสถานที่พบลูกน้ำยุง	ภาชนะที่พบลูกน้ำยุงหลายมากที่สุด (Key container)
สถานที่ราชการ	๔๗๙	๑๕๖	๓๖.๔	ภาบใบพืช ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่นย่างรถยนต์เก่า

ที่มา

- (๑) รายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบบวิทยา (๕๐๖) กองระบบดิจิทัล ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖
- (๒) ระบบเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสซิคคา กองโรคติดต่อนำโดยแมลง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
- (๓) โปรแกรมทันระบาด ณ วันที่ ๓๒ มกราคม ๒๕๖๖

แนวทางการดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖

กองโรคติดต่อนำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

มกราคม ๒๕๖๖

หน่วยงาน	แนวทางการดำเนินงาน
กระทรวงมหาดไทย	<p>(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด ติดตามสถานการณ์ จัดการรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในหน่วยงานราชการทุกส่วนราชการอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสา ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย</p> <p>(๒) นายอำเภอ สนับสนุนและติดตามการดำเนินมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่ระบาด และพื้นที่เสี่ยงโรคไข้เลือดออก โดยพิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โรคไข้เลือดออก</p> <p>(๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอความร่วมมือเทศบาลและองค์กรบริหารส่วน ตำบลทุกแห่งสนับสนุนทรัพยากรในการควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ รวมทั้ง สนับสนุนยาทากันยุง สเปรย์ไล่ยุง และสเปรย์กำจัดยุง ให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง</p> <p>(๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำประชาชนจิตอาสา ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในที่สาธารณะ ได้แก่ ชุมชน ศาสนสถาน โรงเรียน และสถานที่ราชการ</p>
กระทรวงศึกษาธิการ	<p>สถานศึกษาทุกระดับ</p> <p>(๑) จัดการสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและบริเวณโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดโปร่ง เพื่อ ไม่ให้ยุงลายมาอาศัยเกาะพัก และจัดการภาชนะต่างๆ ให้ปลอดภัยน้ำยุงลาย เช่น การปิดภาชนะชั้นน้ำใช้เม็ดซิด การใช้หรายางกำจัดลูกน้ำกับภาชนะที่ไม่สามารถปิดฝาได้ การเปลี่ยนน้ำในแจกลูกสุกสุดทุกสัปดาห์ การจัดเร盎 ให้นักเรียนสำรวจและกำจัดแหล่ง เพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุกสัปดาห์ เป็นต้น</p> <p>(๒) มอบหมายครุยอนามัยหรือผู้รับผิดชอบงานพยาบาลในสถานศึกษา เฝ้าระวังอาการ ป่วย ของนักเรียนและบุคลากร หากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็น ไข้เลือดออก ควรแนะนำให้หายากันยุง และให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p> <p>(๓) รณรงค์จัดกิจกรรม ASEAN DENGUE DAY วันที่ 15 มิถุนายน ของทุกปี</p> <p>(๔) ให้ความรู้ในการจัดการแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุง และการป้องกันยุงกัดให้แก่นักเรียน เช่น การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย</p>
กระทรวงวัฒนธรรม	<p>กรมการศาสนาและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด</p> <p>(๑) ดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำในศาสนสถานต่างๆ ทั้ง ศาสนาริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาซิกข์ ศาสนาอินเดีย ไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เช่น ปิดฝาภาชนะใส่น้ำให้มีดีซิด เปลี่ยนน้ำในแจกลูกสุกสุดทุกสัปดาห์ ปล่อยปลาทางนกยุง ในอ่างบัว ใส่หรายางกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำที่ไม่สามารถปิดฝาได้</p> <p>(๒) ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในศาสนสถานให้ปลอดโปร่ง ไม่ให้ยุงลายมาอาศัยเกาะพัก เป็นต้น</p>

หน่วยงาน	แนวทางการดำเนินงาน
กระทรวง ท่องเที่ยวและกีฬา	<p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด</p> <p>(๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว โรงแรมรีสอร์ท ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกลูกสักปดาห์ ปล่อยปลาทางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรัพย์จำจัดลูกน้ำยุ่งลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา เป็นต้น</p> <p>(๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าหน้าและนักท่องเที่ยวทราบว่าหากมีอาการไข้สูง เกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก ควรแนะนำให้หายากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	<p>กรมอุทยานแห่งชาติฯ</p> <p>(๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ตามอุทัยานแห่งชาติ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกลูกสักปดาห์ ปล่อยปลาทางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรัพย์จำจัดลูกน้ำยุ่งลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา การจัดการขยะไม่ให้มีน้ำซึ้ง เป็นต้น</p> <p>(๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าหน้าและนักท่องเที่ยวทราบว่าหากมีอาการไข้สูง เกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก แนะนำให้ผู้ป่วยใช้บริการแพทย์หากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวง อุดหนุนกรรม	<p>กรมโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>(๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงงานและบ้านพักคนงาน โดยเฉพาะบริเวณบ้านพักคนงาน ทั้งคนไทยและต่างชาติ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกลูกสักปดาห์ ปล่อยปลาทางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรัพย์จำจัดลูกน้ำยุ่งลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา เป็นต้น</p> <p>(๒) ให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อนำโดยยุงลาย และการจัดการแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย การป้องกันยุงกัดให้แก่บุคลากร เช่น การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย</p> <p>(๓) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรทราบว่าหากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก ควรแนะนำให้หายากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวงกลาโหม	<p>(๑) ดำเนินการให้สถานที่ราชการและพื้นที่ทหารเป็นเขตปลอดลูกน้ำยุ่งลาย</p> <p>(๒) สนับสนุนกำลังคนตามที่ร้องขอภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ของอำเภอและจังหวัด</p>

หมายเหตุ

การรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

- (๑) เฝ้าระวังผู้ที่มีอาการหั้งบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน นักท่องเที่ยว นักบวช โดยมีนิยามผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกดังนี้
เด็ก มีอาการไข้เฉียบพลันและสูงโดยเกินกว่า ๒ วัน อ่อนเพลีย อาจมีอาการผื่น หน้าแดงๆ หรือคลื่นไส้อาเจียน ปวดท้อง
ผู้ใหญ่ มีอาการไข้เฉียบพลันและสูงโดยเกินกว่า ๒ วัน อ่อนเพลีย กินได้น้อย หรือคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง
- (๒) หากพบผู้ป่วยที่เข้านิยามผู้ป่วยสงสัยดังกล่าว ต้องรับส่งตัวไปรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาที่โรงพยาบาล และแจ้งสถานพยาบาลของรัฐหรือสำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ทันที
- (๓) ห้ามจ่ายยาลดไข้ชนิดการอักเสบ (NSAIDs) เช่น ไออบูโนเฟน และไพริน ให้ผู้ป่วยรับประทาน